

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13,
м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua

Web: <http://www.minjust.gov.ua>
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Міністерство фінансів України

Щодо проекту Закону України
(реєстр. № 6529 від 19 січня 2022 року)

Відповідно до листа Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України Юлії Свириденко від 02 лютого 2022 року № 3564/1/1-22 (до звернення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 31 січня 2022 року № 04-32/10-2022/26961) Міністерством юстиції України здійснено правову експертизу проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (реєстр. № 6529 від 19 січня 2022 року), внесеного народним депутатом України Гетманцевим Д.О. (далі – проект Закону), і в межах компетенції повідомляється таке.

З огляду на те, що відповідальним за підготовку проекту експертного висновку Кабінету Міністрів України до зазначеного законопроекту, ініційованого народним депутатом України, визначено Міністерство фінансів України, вважаємо, що позицію стосовно підтримки чи не підтримки проекту Закону має висловити саме вказаний державний орган, основним завданням якого є забезпечення формування та реалізації, зокрема, єдиної державної податкової політики.

Водночас під час визначення позиції щодо підтримки чи не підтримки зазначеного проекту Закону в межах підготовки проекту експертного висновку Кабінету Міністрів України до проекту Закону Міністерство юстиції України пропонує врахувати зауваження до нього, що полягають у такому.

1. У пункті 3 розділу I проекту Закону пропонується доповнити пункт 20.1 статті 20 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) новим підпунктом 20.1.19¹, який передбачатиме, що контролюючі органи, визначені підпунктом 41.1.1 пункту 41.1 статті 41 Кодексу, мають право

застосовувати до платників податків, у сферах відносин, які регулюються Кодексом та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції), у тому числі як невідкладні заходи із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України.

Також у пункті 5 розділу I проєкту Закону пропонується доповнити Кодекс новою статтею 21¹ «Застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», в пункті 21^{1.2} якої, передбачається, що підставою застосування до платників податків, передбачених законодавством, спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), у тому числі як невідкладних заходів із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України є рішення відповідного уповноваженого органу, прийняте у встановленому законодавством порядку.

При цьому, визначені у пункті 21^{1.1} цієї статті, спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкцій) застосовуються контролюючими органами не пізніше 30 календарних днів з дати отримання рішення відповідного уповноваженого органу.

Щодо зазначеного слід враховувати, що підстави та порядок застосування санкцій визначені Закон України «Про санкції» (далі – Закон), у положеннях частини другої, третьої статті 5 якого передбачено, що рішення щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій щодо іноземної держави або невизначеного кола осіб певного виду діяльності (секторальні санкції), передбачених пунктами 1-5, 13-15, 17-19, 24¹, 25 частини першої статті 4 цього Закону, приймається Радою національної безпеки та оборони України (далі – РНБО), вводиться в дію указом Президента України та затверджується протягом 48 годин з дня видання указу Президента України постановою Верховної Ради України. Відповідне рішення набирає чинності з моменту прийняття постанови Верховної Ради України і є обов'язковим до виконання.

Рішення щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій щодо окремих іноземних юридичних осіб, юридичних осіб, які знаходяться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність (персональні санкції), передбачених пунктами 1- 21, 23-25 частини першої статті 4 цього Закону, приймається РНБО та вводиться в дію указом Президента України. Відповідне рішення набирає чинності з моменту видання указу Президента України і є обов'язковим до виконання.

З урахуванням зазначеного підпункт 20.1.19¹ пункту 20.1 статті 20, пункт 21^{1.2} статті 21¹ Кодексу (в редакції пунктів 3 та 5 розділу I проєкту Закону) потребують відповідного доопрацювання з метою узгодження з

наведеними положеннями Закону, а також з метою дотримання принципу юридичної визначеності, в частині зазначення суб'єкта прийняття відповідних рішень та посилання на відповідний Закон, який регулює порядок прийняття таких рішень.

2. Проєкт Закону в частині застосування формулювання «застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), у тому числі як невідкладних заходів із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України».

Щодо запропонованого слід враховувати положення наступних законодавчих актів.

Так, відповідно у частині першій статті 1 Закону передбачено, що з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави можуть застосовуватися спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (далі – санкції).

Згідно з частинами другою, третьою статті 5 Закону, зокрема, рішення щодо застосування, скасування та внесення змін до: секторальних санкцій приймається РНБО, вводиться в дію указом Президента України та затверджується протягом 48 годин з дня видання указу Президента України постановою Верховної Ради України, персональних санкцій – РНБО та вводиться в дію указом Президента України.

При цьому у пункті 1 частини першої статті 4 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України», зокрема, передбачено, що відповідно до функцій, визначених Конституцією України та цим Законом, РНБО приймає рішення *щодо невідкладних заходів із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України*.

Відповідно до примітки до статті 4 вказаного Закону кризовою ситуацією вважається крайнє загострення протиріч, гостра дестабілізація становища в будь-якій сфері діяльності, регіоні, країні.

Таким чином, порядок прийняття рішень щодо застосування санкцій регулюється окремим спеціальним Законом, у якому *відсутній розподіл санкцій, який би передбачав виокремлення санкцій як невідкладних заходів із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України*.

При цьому варто зазначити, що невідкладні заходи із розв'язання кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України, стосовно яких РНБО може приймати рішення, можуть не стосуватися застосування санкцій відповідно до Закону.

З огляду на зазначене застосування у проєкті Закону формулювання «у тому числі як невідкладних заходів із розв'язання кризових ситуацій, що

загрожують національній безпеці України» відносно застосування спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), є недоцільним.

3. Пунктом 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону пропонується внести зміни до законів України «Про захист персональних даних», «Про доступ до публічної інформації», «Про санкції».

Проте, відповідно до пункту 7.3 статті 7 Кодексу будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

4. Підпунктом 3 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону пропонується, зокрема, частину п'яту статті 5 Закону України «Про санкції» викласти в новій редакції та передбачити, що рішення щодо застосування санкцій повинно містити, зокрема: для фізичних осіб: прізвище, ім'я по батькові, дата народження, громадянство, посада/професійна діяльність та *інші ідентифікаційні дані* (для резидентів України обов'язково зазначаються реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) *тощо*.

З метою дотримання принципу юридичної визначеності, складовими якого є, зокрема, ясність, чіткість, доступність, недвозначність правових норм, а також їх узгодженість в системі загального правового регулювання, підпункт 3 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону в частині слів «інші ідентифікаційні дані», «тощо» потребує перегляду з метою уточнення.

5. Підпункт «б» підпункту 3 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» проєкту Закону, у якому передбачається частину п'яту статті 5 Закону викласти в новій редакції, в частині застосування слів «вид обмежувального заходу» потребує доопрацювання з метою приведення у відповідність до термінології Закону, у статті 4 якого, зокрема, застосовуються формулювання «види *санкцій*».

Крім того, проєкт Закону потребує доопрацювання з урахуванням вимог нормопроектувальної техніки.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК